

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. I. Quo anni tempore conditus sit Mundus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

pore, quia quod est æternum, à parte ante non habet principium; quæ doctrina ulterius in Conc. Later. explicatur. At forsan erit, qui insulsè dicat, Deum, si ita est, fuisse per totam æternitatem otiosum, minimèque convenire, ut tempore sempiterno nec movens moverit, nec summum agens egerit. Sed quis Dei Confiliarius est, qui audeat in ejus arcana penetrare? Deus mundum condidit, quando voluit: licet autem Deus tempore sempiterno nihil produxerit ad extra, cum sibi ipsi sit sufficientissimus, & per solam suam essentiam infinitè beatus; ab æterno tamen Pater generat Filium, & uterque spirat Spiritum sanctum. Cur autem hoc potius tempore quàm alio ad extra agere cœperit Deus, temerarium esset investigare; quia quæ fiunt pro mero arbitratu causæ liberæ, non habent causam naturalem & determinatam, quæ pro ratione allegari possit. Quod si quis importunè urgeat, & quærat, quid fecerit Deus, antequam mundum conderet? Respondet illi nonnemo apud S. August. lib. 11. Conf. cap. 12. quod *Alta scrutantibus gehennas parabat.*

§. I.

Quo anni tempore conditus sit Mundus?

ET si Chronologi & Historici facillè conveniant in assignando tempore æquinoctiali, utrum tamen Mundus Verno vel Autumnali tempore conditus sit, planè dubium est: Multis præplacet tempus Vernum, ita ut mundus conditus dicatur in æquinoctio Verno, & tunc sol in medio cæli positus cursum suum inceperit ab initio arietis, quo tempore incipit annus Astronomicus. Petavius cum aliis viris eruditissimis præfert æquinoctium Autumnale, hac potissimum ratione ductus, quod antiquitus Hebræi annum inchoaverint in Autumno, juxta illud Exod. 23. *Solemnitatem quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes fruges tuas de agro.* Additque primum à Mose novum anni sacri vel Ecclesiastici primordium constitutum esse in Verno mense, qui est Nisan, juxta illud Exodi 12. *Mensis iste vobis principium mensium: cum ab autumnali, id est Tisri, hætenus procederet.* Hanc distinctionem anni sacri & profani clarè explicat Josephus lib. 1. antiq. c. 4. Consonat S. Hier. ad cap. 1. Ezech. *Apud orientales populos, inquit, post collectionem frugum & torcularia, quando decimæ deferebantur in templum, October erat primus mensis.* Et in hac opinione sunt Judæi Neoterici inchoantes annum à neomenia Tisri, tempore autumnali, existimantes mundum quoque tali tempore conditum esse: quia, ut insuper addunt aliqui, arbores erant fructibus plenæ.

Pro æquinoctio verno longè major stat Auctoritas; in hac enim opinione fuerunt unanimiter Patres congregati in Synodo Palæstina, à Theophilo Cæsariensi Episcopo sub Viçtoris I. Pontificatu celebrata, atque etiam ferè consentiunt Patres reliqui, uti Cyrillus Hieros. Basilius, Gregorius Naz. Ambrosius, Leo, Theodoretus, Joan. Damasc. Beda, & alii. Sic S. Ambrosius lib. 1. Hexaëmeron, ex eo quod Deus Moyse dixerit de mense Nisan, *primus erit in mensibus anni*, concludit: *ergo ut ostenderet Scriptura Veris tempora in constitutione mundi, ait, mensis hic vobis initium mensium.* Dein pluribus ostendit, quæ ratione tempus vernum & æstas subsequens longè magis conveniat orbis primordio, quàm autumnus, & hyems horrida subsequens. 2. Quia tempus vernum est illud, quo terra germinat herbam viventem: quod autem arbores etiam fructus protulerint, id

id in illis regionibus non miratur Theodoretus qu. 72. in Exodum, *Nam incunte Vere, ait ille, prata florent, & segetes fluctuant, & fructum arbores emittunt.* Hinc Levit. 23. dicitur: *Feretis manipulos spicarum, primitias messis vestrae.* Et hæc oblatio fiebat in Paschate tempore verno. Quæ omnia connaturalius adhuc fieri potuerunt in Paradiso terrestri, quia Deus arbores simul, & fructus produxit. 3. Aliud deducitur argumentum ex S. Leone, qui Serm. 9. de Pass. Domini ait: *Nunc ad prænunciatum festis omnibus festum sacer Novorum mensis enituit, ut, in quo accepit mundus exordium, in eodem haberet Christiana creatura principium.* Inde existimant non pauci verisimile esse, eodem seu simili tempore conditum esse primum Adamum, quo postea Christus secundus Adam: item creatum primò mundum, quo postea fuit recreatus & redemptus per Christum; atqui constat, Christum incarnatum, mortuum esse & resurrexisse circa æquinoctium vernum: ergo.

§. II.

De Mundi Ætate.

Vix est in Chronologicis controversia, quæ à pluribus ac majore studio examinata sit, quàm præsens de ætate mundi, & tamen paucos invenire est, qui in ea dirimenda conveniant. Prima & potissima difficultas, in qua solvenda plurimùm discrepant Chronologi, est circa Epocham Natalitiorum Christi. Judæi, & quotquot sunt Hebraici textus Suffragatores ajunt, Christum natum esse quartò millenario, atque ita increbuit hæc opinio, ut vulgaris habeatur: huic favet Editio vulgata, & Breviarium Romanum: hanc sequuntur plures Chronologi, inter quos Petavius, qui statuit annos ab orbe condito ad Christum usque fluxisse 3983. hanc tenent plures Historici, uti Alexander Nat. qui in sua historia Eccles. annos mundi ante Christum ponit 4004. paulò pauciores assignat Hibnerus in sua Hist. Prof. In hoc tamen conveniunt Scriptores plurimi, quòd existiment Christum natum esse circa finem quarti millenarii, ut adeò hæc opinio non faciliè rejicienda videatur.

Interea tamen stat etiam pro sexto millenario Auctoritas maxima, imprimis Auctoritas Patrum: Origenes in dial. contra Marcionitas sic ait: *Itaque sexies millesimo anno descendit (Christus) postquam ille Conditor hominem finxerat.* Cyprianus in præf. lib. de Exhort. Martyrii: *Sex millia annorum jam penè complentur, ex quo hominem Diabolus impugnat.* Ambros. Expof. in Lucam, de transformato seu transfigurato Christo agens disertis verbis ait: *Plures quàm sex mille computantur anni.* August. lib. 20. de Civ. Dei cap. 7. ait: *Veritatem exploratam esse suæ ætatis homines esse in sexto millenario, Cujus nunc, inquit, spatia posteriora voluntur.* Denique Clemens Alex. & Theophilus Antioch. uterque ajunt, sexto annorum millenario apparuisse Dominum. His accedit Auctoritas veterum Historic. & Chronologorum, qui ante Bedam, qui 8. sæculo vixit, ferè omnes in hanc conspirarunt sententiam. Sic Julius Africanus antiquus & eruditus Chronologus, Christum incarnatum asserit anno mundi 5501. Et hæc Epochæ celebris erat in Ecclesia Alexand. & Constantinop. & hunc calculum etiam sequuntur Græci, Armeni, Moschi, &c. Eusebius Cæsariensis ex hac Africani summa primus detraxit annos 300. Christique Natalitia statuit anno 5200. Eusebium secuti sunt Severus Sulpitius, Paulus Orosius, S. Prosper in Chronico, Gregorius Turonensis, &c. Accedunt Sinarum annales, quos nec morosissi-